

WOJEWODA MAZOWIECKI

LEX-R.4131.15.2017.MN

Warszawa, 30 maja 2017 r.

Rada Miejska w Kozienicach

ul. Parkowa 5
26-900 Kozienice

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446, poz. 1579, poz. 1948, oraz z 2017 r., poz. 730)

stwierdzam nieważność:

uchwały Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 27 kwietnia 2017 r. Nr XXIX/268/2017 w sprawie zasad wznoszenia pomników w przestrzeni publicznej Gminy Kozienice.

Uzasadnienie.

Rada Miejska w Kozienicach, powołując się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, uchwaliła zasady wnoszenia pomników w przestrzeni publicznej Gminy Kozienice. Uchwałą Rada określiła organizację pracy Rady w związku z podjęciem uchwały dotyczącej wznoszenia pomnika, a także tryb składania wniosku i jego rozpatrywania.

W ocenie organu nadzoru uchwała Rady Miejskiej w Kozienicach jest sprzeczna z prawem. Zgodnie bowiem z art. 22 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym organizację wewnętrzną oraz tryb pracy organów gminy określa statut gminy. Z kolei art. 3 ust. 1 ustawy wskazuje, że o ustroju gminy stanowi jej statut. W myśl zaś art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy, do wyłącznej właściwości rady gminy należy uchwalanie statutu gminy. Powyższe przepisy stanowią pozytywną podstawę do kształtowania ustroju gminy, trybu pracy jej organów gminy i wewnętrznej organizacji.

Jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 8 stycznia 2001 r. w sprawie II SA/Kr 1975/00:

„Zdaniem składu orzekającego w niniejszej sprawie, należy odwołać się do art. 3 ust. 1 w zw. z art. 18 ust. 2 pkt. 1 i art. 22 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. W przepisach tych

ustanowiona została zasada, że ustrój gminy, w tym przede wszystkim – organizacja i zasady działania władz gminy podlegają regulacji przez radę gminy wyłącznie w statucie gminy. Zagadnień tych nie można regulować poza statutem.”

Jednocześnie, jak wskazał w rozstrzygnięciu nadzorczym z dnia 27 maja 2011 r. Wojewoda Dolnośląski w sprawie NK-N.4131.407.2011.MW, skoro analiza treści uchwały wskazuje na fakt, iż wzniesienie pomnika wymaga podjęcia przez radę gminy uchwały w tym zakresie to: *„opis ciągu działań zmierzających do jej podjęcia jest niewątpliwie trybem pracy rady i dotyczy jej organizacji wewnętrznej. Tym samym w świetle art. 22 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zagadnienia te powinny znaleźć się w statucie gminy, a nie w odrębnej uchwale.”*

Nie można również zgodzić się z założeniem, że podstawą do wydania uchwały w zakresie ustalenia zasad wznoszenia pomników w gminie, a będącej w istocie określeniem trybu pracy organów gminy w zakresie podejmowania uchwał dotyczących wznoszenia pomników, jest art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy, stanowiący, że do wyłącznej właściwości rady należy *„podejmowanie uchwał w sprawach herbu gminy, nazw ulic i placów będących drogami publicznymi lub nazw dróg wewnętrznych w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 460, z późn. zm.), a także wznoszenia pomników”*

Już z samej treści powołanego wyżej przepisu wynika, że nie wskazuje on na kompetencje rady do uchwalania z a s a d wznoszenia pomników. W przypadku gdyby ustawodawca w powołanym przepisie określał podstawę do wydania uchwały w sprawie zasad wznoszenia pomników, w sposób jednoznaczny wskazałby to w treści przepisu tak jak np. w art. 18 ust. 2 pkt 7 i 9 lit. a i g. W przepisach tych w sposób jasny stwierdzono, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy określanie w drodze uchwały zasad np: przekazywania środków budżetowych, zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości. Tymczasem w treści art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy o samorządzie gminnym wskazana jest podstawa do wydawania uchwał w sprawie wznoszenia pomników, nie zaś określenia zasad wznoszenia pomników.

Jak zatem wskazano wyżej, brak jest podstawy prawnej do wydawania uchwały Rady Miejskiej w Kozienicach w zakresie określenia zasad wznoszenia pomników w przestrzeni publicznej Gminy Kozienice, stanowiącej w istocie określenie trybu pracy organów gminy w zakresie podejmowania takiej uchwały oraz określenia wymogów wniosków o podjęcie wskazanej uchwały.

Brak jest jednocześnie podstawy – co do zasady - do podjęcia uchwały w sprawie z a s a d wznoszenia pomników.

Ponadto omawiana regulacja Rady zawiera treści nieuprawnione ze względu na ich niezdefiniowanie – uwaga ta dotyczy sformułowania „przestrzeń publiczna gminy”, które nie pozwala na doprecyzowanie przedmiotu regulacji, a także ze względu na niedopuszczalną modyfikację definicji legalnych – co dotyczy § 1 ust. 2 uchwały definiującej „pomnik” wbrew regulacji art. 3 pkt 3 ustawy Prawo budowlane. Istotne wątpliwości budzi także uwarunkowanie podjęcia uchwały w sprawie wyrażenia zgody na wzniesienie pomnika od zebrania odpowiednich funduszy – skoro budowa pomnika podlega regułom procesu budowlanego, to brak jest w nim podstaw do wskazywanego zapisu.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że Uchwała Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 27 kwietnia 2017 roku Nr XXIX/268/2017 w sprawie zasad wznoszenia pomników

w przestrzeni publicznej Gminy Kozienice w sposób istotny narusza porządek prawny, co czyni zasadnym stwierdzenie nieważności tej uchwały.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Gminie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od daty doręczenia, wnoszona za moim pośrednictwem.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie uchwały z mocy prawa z dniem jego doręczenia.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Zdzisław Szipera